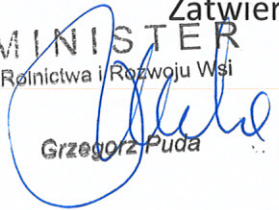


Zatwierdził:  
MINISTER  
Rolnictwa i Rozwoju Wsi  
  
Grzegorz Puda

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI  
PROGRAMU WSPÓŁPRACY  
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI  
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI  
ORAZ  
PODMIOTAMI WYMIENIONYMI W ART. 3 UST. 3  
USTAWY O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO  
I O WOLONTARIACIE NA LATA 2018 – 2020  
ZA ROK 2020**

Kwiecień 2021 r.

## Spis treści

<b>Wstęp .....</b>	<b>3</b>
<b>Konsultacje publiczne .....</b>	<b>6</b>
<b>Wsparte inicjatywy, w tym otwarte konkursy ofert na realizację zadania publicznego .....</b>	<b>7</b>
<b>Działania/projekty finansowane ze środków UE, w tym PROW 2014-2020.....</b>	<b>7</b>
<b>Patronat Ministerstwa.....</b>	<b>8</b>
<b>Wydarzenia z udziałem organizacji pozarządowych<sup>10</sup> (warsztaty, seminaria, konferencje, spotkania, szkolenia) .....</b>	<b>10</b>
<b>Udział organizacji pozarządowych w komitetach, grupach, radach, zespołach .....</b>	<b>15</b>
<b>Priorytetowe zadania publiczne .....</b>	<b>26</b>
<b>Inne formy współpracy .....</b>	<b>28</b>
<b>Podsumowanie.....</b>	<b>30</b>

## Wstęp

Program współpracy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2018 – 2020 został przyjęty Zarządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 listopada 2017 r.

Program współpracy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2018 – 2020, zwany dalej „Programem”, jest opracowywany na podstawie art. 5b ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057).

**Celem głównym** programu jest stworzenie ram dla sprawnej i efektywnej współpracy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zwanego dalej „Ministrem”, z organizacjami pozarządowymi, w tym określenie celów, zasad i priorytetów tej współpracy oraz sposobów jej realizacji tak, aby mogły być tworzone lepsze rozwiązania, uwzględniające potrzeby wszystkich zainteresowanych stron i ukierunkowane na realizację dobra wspólnego.

### **Celami szczegółowymi są:**

1. Integracja działań Ministra ukierunkowana na podniesienie jakości współpracy Ministra z organizacjami pozarządowymi.
2. Identyfikacja organizacji pozarządowych, które chciałyby nawiązać współpracę z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zwanym dalej „Ministerstwem”.
3. Uspołecznienie Ministerstwa poprzez jego otwartość na opinie i potrzeby obywateli.
4. Zapewnienie i ułatwienie udziału organizacji pozarządowych w procesie tworzenia polityk publicznych.
5. Promowanie dobrych praktyk współpracy Ministra z organizacjami pozarządowymi, w tym zasad: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności oraz równości szans.

### **Zasady współpracy**

Współpraca Ministra z organizacjami pozarządowymi odbywa się w oparciu o zasady współpracy, które zostały określone w art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

### **Zakres przedmiotowy**

Program wspiera i ułatwia współpracę Ministra z organizacjami pozarządowymi w zakresie wynikającym z ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1220, z późn.zm.) oraz rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1721 i 1928). Zgodnie z tymi przepisami Minister kieruje czterema działami administracji rządowej, obejmującymi: rolnictwo, rozwój wsi, rynki rolne i rybołówstwo.

Obszar działań i kompetencji Ministerstwa na podstawie treści powyższej ustawy dotyczy zadań w zakresie:

Rolnictwa – dział ten obejmuje sprawy:

- 1) produkcji roślinnej i ochrony roślin uprawnych;
- 2) nasiennictwa, z wyłączeniem leśnego materiału rozmnożeniowego;
- 3) produkcji zwierzęcej i hodowli zwierząt;
- 4) ochrony zdrowia zwierząt, weterynaryjnej ochrony zdrowia publicznego oraz ochrony zwierząt;
- 5) nadzoru nad jakością zdrowotną:
  - a) środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego w miejscach ich pozyskiwania, wytwarzania, przetwarzania i składowania, a także w sprzedaży bezpośredniej, rolniczym handlu detalicznym oraz działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej,
  - b) żywności zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego w rolniczym handlu detalicznym;
- 6) nadzoru nad obrotem produktami leczniczymi weterynaryjnymi i wyrobami medycznymi stosowanymi w weterynarii;
- 7) nadzoru nad zdrowotną jakością pasz oraz sprawy organizmów genetycznie zmodyfikowanych, przeznaczonych do użytku paszowego i pasz genetycznie zmodyfikowanych w zakresie niektórych zadań lub czynności określonych właściwymi przepisami;
- 8) izb rolniczych, związków zawodowych rolników i organizacji społeczno-zawodowych rolników.

Rozwoju wsi – dział ten obejmuje sprawy:

- 1) kształtowania ustroju rolnego państwa;
- 2) ochrony gruntów przeznaczonych na cele rolne;
- 3) scalania i wymiany gruntów, gleboznawczej klasyfikacji gruntów oraz podziału i ograniczenia nieruchomości na obszarze wsi;
- 4) infrastruktury wsi, w szczególności:
  - a) melioracji, w zakresie spraw nieobjętych działem gospodarki wodnej, zaopatrzenia wsi i rolnictwa w wodę oraz oczyszczania ścieków i gospodarki odpadami,
  - b) elektryfikacji i gazyfikacji w zakresie spraw nieobjętych działem gospodarka oraz telefonizacji wsi w zakresie spraw nieobjętych działem łączność,
  - c) prac urządzeniowo-rolnych na gruntach Skarbu Państwa;
- 5) rozwoju przedsiębiorczości, w tym w szczególności podnoszenia kwalifikacji zawodowych, wspomagania pozarolniczych form aktywności zawodowej i gospodarczej mieszkańców wsi;
- 6) ubezpieczenia społecznego rolników.

Rynków rolnych – dział ten obejmuje sprawy przetwórstwa i przechowalnictwa rolno-spożywczego, jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych i mechanizmów regulacji rynków rolnych.

Rybołówstwa - dział ten obejmuje sprawy:

- 1) rybactwa śródlądowego i rybołówstwa morskiego;
- 2) racjonalnego gospodarowania żywymi zasobami morza;
- 3) gospodarki rybnej i organizacji rynku rybnego;
- 4) organizacji producentów rybnych, związków organizacji producentów rybnych i organizacji międzybranżowych;
- 5) dotyczące gospodarowania mieniem Skarbu Państwa w odniesieniu do przedsiębiorstw państwowych i spółek z udziałem Skarbu Państwa funkcjonujących w obszarze rybołówstwa, w tym ochrony interesów Skarbu Państwa.

## **Formy współpracy, o których mowa w art. 5 ust. 2 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie**

Program identyfikuje dwie podstawowe kategorie współpracy Ministra z organizacjami pozarządowymi:

**Pozafinansowa**, która obejmuje m.in. takie formy współpracy jak:

- 1) konsultowanie z organizacjami pozarządowymi kierunków działalności i projektów aktów normatywnych oraz innych dokumentów opracowywanych w Ministerstwie;
- 2) tworzenie ciał opiniotwórczo-doradczych, składających się m.in. z przedstawicieli sektora pozarządowego;
- 3) wspieranie przedsięwzięć organizowanych przez sektor pozarządowy poprzez przyznawanie honorowych patronatów Ministra;
- 4) inne formy (np. konferencje/seminaria, itp.).

**Finansowa**, która polega m.in. na zleceniu organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych i przekazywaniu dotacji. Obejmuje ona m.in. takie formy współpracy jak:

- 1) powierzanie lub wspieranie wykonywania zadania publicznego wraz z udzieleniem dotacji na sfinansowanie (lub dofinansowanie) jego realizacji - otwarte konkursy ofert;
- 2) realizację działań/projektów finansowanych ze środków Unii Europejskiej (UE) (Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020).

### **Inne formy pozafinansowej współpracy z sektorem pozarządowym**

Obok wymienionych powyżej przykładów, Minister współpracuje z organizacjami pozarządowymi na zasadach pozafinansowych również poprzez:

- 1) wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności przez organy administracji publicznej i organizacje pozarządowe;
- 2) organizację wspólnych konferencji i seminariów;
- 3) merytoryczne wsparcie dla organizacji pozarządowych;
- 4) inicjowanie lub organizowanie szkoleń poszerzających wiedzę organizacji pozarządowych w zakresie możliwości realizowania zadań publicznych, a także podnoszących umiejętności korzystania ze środków programów pomocowych;
- 5) popularyzacja działalności organizacji pozarządowych na stronach internetowych administracji publicznej i w mediach społecznościowych;
- 6) pomoc organizacjom w nawiązywaniu współpracy z administracją publiczną;
- 7) pomoc w nawiązywaniu współpracy międzynarodowej.

### **Priorytetowe zadania publiczne**

Program współpracy Ministra z organizacjami pozarządowymi określa współpracę Ministerstwa z partnerami społecznymi w następujących obszarach priorytetowych:

WSPÓLNA POLITYKA ROLNA I WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA – poprawa i stabilizacja warunków ekonomicznych rolnictwa, zachowanie jak największej liczby gospodarstw rodzinnych i zapewnienie im równych warunków konkurencji na Jednolitym Rynku.

OPŁACALNA PRODUKCJA ROLNA ORAZ BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI – zwiększenie konkurencyjności gospodarki rolno-żywnościowej.

ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH – zrównoważony rozwój obszarów wiejskich – włączenie obszarów wiejskich w obieg gospodarki europejskiej.

POLITYKA SPOŁECZNA – aktywna polityka społeczna wobec wsi i rolnictwa.

INSTYTUCJE, ADMINISTRACJA, PROGRAMOWANIE I FINANSOWANIE – sprawne i efektywne funkcjonowanie administracji publicznej, instytucji i organizacji działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich, racjonalne programowanie i zapewnienie finansowania.

EDUKACJA I WIEDZA NA OBSZARACH WIEJSKICH – stworzenie warunków dla rozwoju edukacji na obszarach wiejskich oraz ciągłego upowszechniania wiedzy wśród jej mieszkańców.

## Konsultacje publiczne

Departamenty Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w 2020 r. w ramach prac legislacyjnych konsultowały 106 różnych dokumentów. W konsultacjach wykorzystywano różne formy komunikacji: drogę pisemną, mailową, spotkania, Biuletyn Informacji Publicznej.

Poniżej zestawienie tabelaryczne dokumentów konsultowanych przez poszczególne komórki organizacyjne MRiRW.

<b>Komórka organizacyjna MRiRW</b>	<b>Ilość konsultowanych dokumentów</b>	<b>Liczba organizacji, z którymi prowadzone były konsultacje</b>
Departament Bezpieczeństwa Hodowli i Produkcji Zwierzęcej	1	3
Departament Jakości Żywności i Bezpieczeństwa Produkcji Roślinnej	47	218
Departament Oświaty i Polityki Społecznej Wsi	1	1 (prekonsultacje)
Departament Przetwórstwa i Rynków Rolnych	9	71
Departament Wspólnej Polityki Rolnej	5	47 – 122 oraz jedne konsultacje otwarte, czyli bez ograniczeń podmiotów
Departament Klimatu i Środowiska	22	114
Departament Płatności Obszarowych	19	104
Departament Spraw Ziemi	2	34

## Wsparte inicjatywy, w tym otwarte konkursy ofert na realizację zadania publicznego

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie realizowało w 2020 r. otwartych konkursów ofert.

Rodzaj inicjatywy	Opis inicjatywy	Ilość inicjatyw zrealizowanych lub w realizacji
Poparcie dla projektu <i>Praktyki adaptacyjne do zmiany klimatu stosowane w gospodarstwie rolnym</i>	Wystosowano list poparcia dla projektu <i>Praktyki adaptacyjne do zmiany klimatu stosowane w gospodarstwie rolnym</i> (Climate change adaptation practices in the farm), przygotowywanego przez Fundację WWF Polska przy udziale partnerów: Instytutu Upraw Nawożenia i Gleboznawstwa - PIB; Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin - PIB; Instytutu Ogrodnictwa; Fundacji im. St. Karłowskiego, Juchowo Farm; Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie. Jego realizacja planowana jest pomiędzy październikiem 2022 a czerwcem 2027. Wniosek projektowy został skierowany do Komisji Europejskiej w ramach Programu 2020 LIFE - Climate action subprogramme: Climate change adaptation. Brak informacji czy projekt uzyskał dofinansowanie.	W 2020 r. odbyło się 5 spotkań w celu uzgodnienia projektu.

## Działania/projekty finansowane ze środków UE, w tym PROW 2014-2020

Rodzaj działania/projektu	Ilość organizacji, które wzięły udział w działaniu/projencie
Program dla szkół z budżetu UE. Na rok szkolny 2017/2018 Na rok szkolny 2018/2019 Na rok szkolny 2019/2020	76
projekt „Odpoczywaj na wsi”	2

## Patronat Ministerstwa

Patronaty honorowe udzielane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi są popularną i oczekiwaną przez organizacje formą współpracy. Przyznanie patronatu Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi jest równoznaczne z uznaniem obejmowanego nim wydarzenia istotnym dla polityki informacyjnej resortu, podkreśla charakter oraz poziom danego przedsięwzięcia. W 2020 roku patronatem objęto 47 wydarzeń, były to:

1.	Zrównoważone rolnictwo w służbie bioróżnorodności.
2.	Polskie stoisko na Międzynarodowych Targach FRUIT LOGISTICA Berlin 2020.
3.	XVI Konferencja Sadownicza "Jagodowe trendy 2020".
4.	Europejskie Forum Rolnicze 2020.
5.	IV Ogólnopolski konkurs wiedzy ekologicznej "Bliżej pszczół" i V Ogólnopolska konferencja „Pszczola w mieście”.
6.	X Jubileuszowy Ogólnopolski Przegląd Zespołów i Grup Kolędniczych.
7.	Wystawa gołębi rasowych i drobiu ozdobnego, połączona z pokazem ptaków egzotycznych.
8.	Krajowa Wystawa Gołębi Rasowych.
9.	Program „Drzewo Franciszka 2020”.
10.	Ogólnopolski projekt edukacyjny "Tradycyjny Sad".
11.	VI Mazowiecka Konferencja Pszczelarska w Mińsku Mazowieckim.
12.	57. Konferencja Pszczelarska.
13.	Kongres Sportu Wiejskiego.
14.	Konkurs Wiedzy Historycznej pt. "Polska Szwecja między rywalizacją i współpracą".
15.	III Charytatywny Bal u Dziennikarzy.
16.	43. Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej "Młodzież Zapobiega Pożarom".
17.	Toruńska edycja Biegu Tropem Wilczym 2020.
18.	Koncert Piasnickerkiej Mszy Żałobnej.
19.	"Młodzież kręci o Produkcje Polskim".
20.	Pitolinie we wiklinie.
21.	VIII Wystawa Drobiu Rasowego Najpiękniejsze Kury Świata.



22.	XX Wojewódzki Przegląd Zespołów Ludowych połączony z degustacją potraw regionalnych.
23.	Targi CSR Środowisko! biznesowe i naturalne.
24.	Kampania promocyjno-promocyjna "Czas na polskie Superowoce".
25.	XI Nadbużańskie Ziołowe spotkania wśród szeptów, czarów i magii.
26.	XIV Krajowa wystawa czerwonego bydła polskiego, regionalna wystawa owiec, wystawa królików rasowych.
27.	Śląskie Święto Karpia.
28.	4M" (mąka, mleko, miód, mięso).
29.	XIV Mistrzostwa Strażaków Ochotników w Ratownictwie Wodnym i Powodziowym.
30.	XXIV Nadbużańskie Święto Pszczoły .
31.	Ogólnopolskie Dni Pszczelarza.
32.	Krajowe Uroczystości Wspomnienia Świętego Izydora Oracza.
33.	XXVII edycja Ogólnopolskiego Konkursu "Rolnik - Farmer Roku".
34.	Droniada GZM 2020.
35.	Jarmark Jakubowy.
36.	VI edycja Ogólnopolskiego Konkursu PSZCZELARZ ROKU.
37.	Weekendowy, Rodzinny Agrobazar certyfikowanych produktów BIO wraz z produktami w systemach jakości.
38.	Narodowy Młodzieżowy Czempionat Koni Małopolskich.
39.	VI Międzynarodowy Kongres - EKO FORUM.
40.	Zawody Międzynarodowe w Powożeniu CAI 3*; CAI 2* , Mistrzostwa Polski w Powożeniu Zaprzęgami Parokonnymi, Ogólnopolskie Zawody w Powożeniu.
41.	Targi Turystyczne Doliny Karpia.
42.	Świętokrzyskie Święto Pszczoły.
43.	Festiwal win polskich oraz produktów regionalnych.
44.	Seria 4 koncertów Jan Paweł II -Dar i Tajemnica - Człowiek Pokoju i Nadziei.
45.	EKO FILM FESTIWAL pn. "Żyję ekologicznie".

46.	Konferencja naukowa pt. "Kościół wobec rolnictwa ekologicznego".
47.	Mistrzostwa Młodych Koni w Skokach przez Przeszkody i WKKW.

## Wydarzenia z udziałem organizacji pozarządowych (warsztaty, seminaria, konferencje, spotkania, szkolenia)

W Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi w roku 2020 odbyło się szereg wydarzeń z udziałem organizacji pozarządowych typu warsztaty, seminaria, konferencje, szkolenia. Były to następujące wydarzenia:

Wydarzenia z udziałem na warsztaty/seminaria/konferencje/spotkania/szkolenia	Tematyka wydarzeń	Uczestnicy strony społecznej (związki branżowe, związki zawodowe, samorząd rolniczy, itp.)
2 – dniowe szkolenie online	Podsumowanie prowadzonych w 2020 roku badań na rzecz rolnictwa ekologicznego dofinansowanych przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.	Organizacje zrzeszające przedstawicieli sektora rolnictwa ekologicznego, w szczególności producentów i przetwórców.
Seminarium pt. „ <i>Info Day – zaproszenie do składania wniosków 2020</i> ”	Celem spotkania było omówienie praktycznych aspektów dotyczących składania propozycji programów oraz możliwości finansowania działań informacyjno-promocyjnych na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1144/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących produktów rolnych wdrażanych na rynku wewnętrznym i w państwach trzecich.	Przedstawiciele organizacji zrzeszających producentów, przetwórców i dystrybutorów, reprezentatywnych dla danej branży rolnej, jak również innych organizacji producentów lub ich zrzeszeń oraz innych organów sektora rolno-spożywczego, których celem i przedmiotem działalności jest promocja i informowanie o produktach rolnych.
Spotkanie dot. wsparcia systemów jakości żywności w ramach Planu Strategicznego WPR na lata 2021-2027	Omówienie propozycji interwencji na rzecz jakości żywności, w związku z realizacją unijnego Celu: <i>Poprawa reakcji rolnictwa UE na potrzeby społeczne dotyczące żywności i zdrowia, w tym bezpiecznej, bogatej w składniki odżywcze i zrównoważonej żywności, zapobiegania marnotrawieniu żywności, jak również dobrostanu zwierząt.</i>	Przedstawiciele organizacji zrzeszających producentów, przetwórców i dystrybutorów działających w ramach systemów jakości żywności, w tym unijnego systemu Chronionych Nazw Pochodzenia, Chronionych Oznaczeń Geograficznych i Gwarantowanych Tradycyjnych Specjalności, systemu rolnictwa

		ekologicznego, krajowych systemów jakości żywności oraz innych organów sektora rolno-spożywczego, których celem jest działalność promocyjno-informacyjna z zakresu systemów jakości żywności.
Interwencja „Wieloletnie pasy kwietne”	Kształt przyszłej interwencji rolno-środowiskowo-klimatycznej (Wieloletnie pasy kwietne) w ramach PS WPR 2021-2027.	m.in. Towarzystwo Przyrodnicze „Bocian”.
Spotkanie z Koalicją „Rolnictwo dla przyrody”	Kształt przyszłych interwencji rolno-środowiskowo-klimatycznych (pakiety przyrodnicze) w ramach PS WPR 2021-2027.	m.in. Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, Towarzystwo Przyrodnicze „Bocian, Polskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, Towarzystwo Przyrodnicze „Dubelt”, WWF Polska i Fundacja Natura International Polska.
1 seminarium/konferencja	Przyszłość wsparcia dla rolnictwa ekologicznego w nowej WPR.	NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność”, Polska Izba Żywności Ekologicznej, Związek Sadowników RP, Krajowa Rada Izb Rolniczych, Kujawsko Pomorskie Stowarzyszenie Producentów Ekologicznych EKOŁAN, rolnicy indywidualni.
1 seminarium/konferencja	Działanie Dobrostan zwierząt PROW 2014-2020 – wsparcie dla owiec.	Polski Związek Owczarski.
1 konferencja/warsztaty	Konsultacje w sprawie ekoschematów – nowego rodzaju płatności bezpośrednich (I filar WPR).	Niezależny Samorządny, Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność”, Federacja Związków Pracodawców - Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Krajowa Rada Izb Rolniczych, Polski Związek Producentów Roślin Zbożowych, Polskie Zrzeszenie Producentów Bydła Mięsnego, Wojewódzki Związek Hodowców Koni.

Spotkanie z przedstawicielami związków reprezentujących przetwórców mięsa w Polsce	Dyskusja nt. sytuacji na rynku wieprzowiny.	Związek Polskie Mięso, Unia Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego, Stowarzyszenie Rzeźników i Wędliniarzy RP.
2 spotkania (na platformie MS Teams)	Spotkania dotyczące wsparcia wymiany wiedzy i innowacji w systemie AKIS - wkład do PS WPR.	Krajowa Rada Izb Rolniczych, Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych, Krajowy Związek Grup Producentów Owoców i Warzyw, Federacja Związków Pracodawców- Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Krajowa Federacja Producentów Zbóż, Polskie Zrzeszenie Producentów Bydła Mięsnego, AKROS – Stowarzyszenie Akredytowanych Podmiotów Doradztwa Rolniczego.
4 seminaria	Kategoryzacja Wiejskiej Bazy Noclegowej jako czynnik kształtowania oferty turystyki wiejskiej oraz promocji gospodarstw agroturystycznych. Gry i zabawy jako forma wzbogacenia oferty turystyki wiejskiej. Aspekty prawne zakładania i prowadzenia działalności turystycznej na wsi. Wyzwania dla turystyki wiejskiej w obliczu starzenia się społeczeństw.	m.in. przedstawiciele lokalnych i regionalnych organizacji turystycznych oraz lokalnych, regionalnych i krajowych stowarzyszeń turystyki wiejskiej i agroturystyki, a także innych instytucji i organizacji zaangażowanych w rozwój turystyki wiejskiej np.: lokalnych grup działania, świata nauki, doradztwa rolniczego oraz jednostek samorządu terytorialnego i administracji rządowej.
Spotkanie Prace nad Planem WPR na lata 2021-2027 - Propozycja interwencji „Smart Villages”	Spotkanie mające na celu wypracowanie formy wdrożenia nowego podejścia Smart Villages w ramach projektowanego Planu Strategicznego WPR na lata 2021-2027.	Przedstawiciele UM, przedstawiciele Uniwersytetu Łódzkiego, Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa, Związek OSP RP, Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, FAOW, Fundacja na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa, Śląski Związek Gmin i Powiatów, Centrum

		Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, Przedstawiciele lokalnych grup działania, mieszkańcy obszarów wiejskich.
„Kiermasz inicjatyw innowacyjnych”	<p>Mając na uwadze znaczenie doradztwa w kontaktach pomiędzy nauką a rolnikami, MRiRW zorganizowało przedsięwzięcie pt. „Kiermasz inicjatyw innowacyjnych”.</p> <p>Podczas spotkania instytuty naukowe nadzorowane przez Ministra RiRW zaprezentowały swoje doświadczenia związane z aplikowaniem o środki w ramach działania Współpraca PROW 2014 – 2020, a następnie przedstawiły propozycje tematów na realizację projektu w ramach tego działania w oparciu o dotychczasowy dorobek.</p> <p>Kiermasz był również doskonałą okazją do prezentacji dobrych praktyk związanych z aplikowaniem o środki przez istniejące już grupy operacyjne EPI.</p> <p>Spotkanie to przyczyniło się do skojarzenia partnerów do realizacji projektów oraz było okazją do szerszego omówienia propozycji instytutów.</p> <p>Spotkanie stanowiło doskonałą okazję do omówienia pomysłów na innowacyjne rozwiązania problemów, a także nawiązania bliższych kontaktów z przedstawicielami instytutów, a w konsekwencji zainicjowania powstania nowych grup operacyjnych EPI.</p>	<p>Beneficjenci działania M16, uczelnie, instytuty naukowe, MRiRW, ARiMR, ODR-y, związki branżowe.</p> <p>Spotkanie przewidziano dla blisko 140 uczestników, pośród których znaleźli się m.in. brokerzy innowacji, przedstawiciele instytutów naukowych, uczelni, izb rolniczych, Centrum Doradztwa Rolniczego, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowego Ośrodka Wspierania Rolnictwa.</p>
Webinariun nt. Smart Villige - ENRD Thematic Group on Smart Villages: Webinar “How to design the future support framework in the CAP Strategic Plans and	Dot. Planowania Smart Village w planie strategicznym WPR po 2021-2027.	Departament Jakości Żywności i Bezpieczeństwa Produkcji Roślinnej, Departament Wspólnej Polityki Rolnej, Grupa Tematyczna ds. Leader, Samorzady Województwa, Eksperti ds. Leader,

Operational Programmes” – “Ideas for a future framework for supporting Smart Villages in Poland”.		Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Lokalne Grupy Działania.
VI Ogólnopolski Zlot Zagród Edukacyjnych  konferencja synchroniczno-asynchroniczna. Konferencja z transmisją on-line na platformie internetowej	Program konferencji przedstawiał m.in. formalno-prawne aspekty funkcjonowania zagród edukacyjnych, smart village, wykorzystanie marki miejsca i marki lokalnej w działaniach promocyjnych.	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Departament Wspólnej Polityki Rolnej, Ogólnopolska Sieć Zagród Edukacyjnych.
2 spotkania  Ze względu na sytuację epidemiczną uzgodnienia odbywały się drogą elektroniczną	Spotkania uzgodnieniowe z organizacjami rolniczymi zrzeszonymi w COPA – COGECA przed posiedzeniami organów i grup roboczych COPA – COGECA.	KRIR, NSZZ RI „Solidarność”, FBZPR, ZZR „SAMOOBRONA”, ZZR „Ojczyzna”.
Spotkanie Grupy roboczej do spraw młodych rolników - strategia wsparcia dla młodych rolników	Celem spotkania było omówienie potrzeb w zakresie celu 7 dotyczących wsparcia dla młodych rolników, cel interwencji, beneficjent, kryteria dostępu, kryteria wyboru, forma i wysokość pomocy, zobowiązania. Omówiono również dodatkowe dochody dla młodych rolników w ramach Filaru I.	Przedstawiciele Krajowej Rady Izb Rolniczych, Organizacji Rolniczych (Biuro Polskiej Izby Mleka „Rada Krajowa NSZZ RI „Solidarność”, Polskie Zrzeszenie Producentów Bydła Mięsnego, Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych, Związek Sadowników RP, Fundacji na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa, Krajowy Związek Grup Producentów Owoców i Warzyw, Stowarzyszenie Polskich Producentów Warzyw i Ziemniaków Unia Warzywno-Ziemniaczana), NGO zieloni, przedstawiciele prywatnego doradztwa, Centrum Doradztwa Rolniczego, Oddziały Doradztwa Rolniczego, młodzi rolnicy, szkoły rolnicze, Instytut Ochrony Roślin - Państwowy

		Instytut Badawczy, Instytut Zootechniki - Państwowy Instytut Badawczy, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowy Ośrodek Wsparcia
--	--	--

## Udział organizacji pozarządowych w komitetach, grupach, radach, zespołach

Spójności działań MRiRW służy działanie zespołów, rad, grup, komitetów, powoływanych Zarządzeniami Ministra, w celu realizacji różnorodnych zadań Ministra. Funkcjonowanie ciał opiniotwórczo-doradczych i organów pomocniczych Ministra pozwala włączyć w działania wszystkie zainteresowane strony, przedstawiając propozycje rozwiązań.

W MRiRW w roku 2020 funkcjonowały następujące ciała:

Rodzaj	Zakres działania	Ilość spotkań w 2020 r.	Tematyka posiedzeń
Rada Rolnictwa i Produkcji Ekologicznej	Organ pomocniczy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi	1	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Nowe zarządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie Rady Rolnictwa i Produkcji Ekologicznej,</li> <li>2. Odroczenie stosowania rozporządzenia Rady i PE nr 2018/848,</li> <li>3. Stan prac nad nową ustawą o rolnictwie ekologicznym,</li> <li>4. Informacja o planie stworzenia systemu informatycznego dla rolnictwa ekologicznego,</li> <li>5. Informacja o badaniach w zakresie rolnictwa ekologicznego,</li> <li>6. Stanowisko Polski w zakresie strategii Farm to fork oraz na rzecz bioróżnorodności w odniesieniu do rolnictwa ekologicznego,</li> <li>7. Plan Działań na lata 2021-2027 (prośba o propozycje).</li> </ol>

Rada ds. Klasyfikacji Tusz Zwierząt Rzeźnych	Do zadań Rady ds. Klasyfikacji Tusz Zwierząt Rzeźnych należy: 1. Opiniowanie i przedstawianie propozycji rozwiązań w zakresie klasyfikacji tusz zwierząt rzeźnych; 2. Opiniowanie projektów aktów prawnych związanych z klasyfikacją tusz zwierząt rzeźnych; 3. Opiniowanie wniosków w sprawie procedury zatwierdzania urzędzeń służących do klasyfikacji tusz zwierząt rzeźnych oraz opiniowanie wyników prac związanych z tą procedurą; 4. Analizowanie prawidłowości działania systemu klasyfikacji tusz zwierząt rzeźnych.	1	1. Przedstawienie informacji dotyczących sytuacji na rynku wołowiny i wieprzowiny (dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej); 2. Wyniki kontroli klasyfikacji tusz w I i II kw. 2020 r.; 3. Omówienie wyników misji kontrolnej Unijnego Komitetu Inspekcyjnego przeprowadzonej w Polsce w 2019 r. w zakresie klasyfikacji tusz wołowych i raportowania cen; 4. Dyskusja na temat progów ubojowych stosowanych w obowiązkowej klasyfikacji EUROP; 5. Dokładność szacowania mięsności świń. Aktualnie stosowane równania regresji.
Komisja ds. środków ochrony roślin	Organ opiniodawczo-doradczy ministra właściwego ds. rolnictwa	8	Opiniowanie spraw z zakresu środków ochrony roślin.
Zespół do spraw opracowania założeń do projektu ustawy o izbach rolniczych	Organ pomocniczy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi	2	1. Dyskusja nad propozycjami KRIR dotyczącymi zwiększenia kompetencji samorządu rolniczego. 2. Przedstawienie stanowiska resortu rolnictwa odnośnie do tych propozycji, przedstawienie przygotowanego przez MRiRW projektu ustawy o zmianie ustawy o izbach rolniczych oraz niektórych innych ustaw w zakresie kontynuacji w latach 2021-2026 wsparcia z budżetu państwa uczestnictwa polskich organizacji rolniczych w strukturach ponadnarodowych organizacji rolniczych.



<p>Zespół do spraw ułatwiania eksportu artykułów rolno-spożywczych wymagających certyfikatu halal na rynki muzułmańskie</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ocena aktualnej sytuacji w zakresie eksportu artykułów rolno-spożywczych wymagających certyfikatu halal na rynki muzułmańskie poprzez analizę rynku zbytu, polskiego potencjału eksportowego, identyfikację barier i oczekiwań branży rolno-spożywczej;</li> <li>2. Wypracowanie propozycji rozwiązań systemowych w obszarze instytucjonalnym, prawnym i finansowym w celu intensyfikacji eksportu;</li> <li>3. Wypracowanie propozycji, narzędzi i inicjatyw mających na celu rozwój eksportu artykułów rolno-spożywczych wymagających certyfikatu halal na rynki muzułmańskie.</li> </ol>	<p>1</p>	<p>Stworzenie bazy informacji nt. zakresu akredytacji jednostek certyfikujących, występujących problemach oraz priorytetowych kierunkach eksportu.</p>
<p>Zespół wspierający prace w zakresie projektowania rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa ze środków europejskich na lata 2021–2027</p>	<p>Organ pomocniczy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p>	<p>1</p>	<p>Omówienie prac nad Planem Strategicznym WPR, prezentacja projektu diagnozy sektora rolno-spożywczego w Polsce, prezentacja skróconych wersji analiz SWOT i potrzeb.</p>

Zespół do spraw Turystyki Wiejskiej	Koordynacja działań związanych z rozwojem i promocją polskiej turystyki wiejskiej i agroturystyki.	2	<p><u>Pierwsze posiedzenie:</u> Diagnoza turystyki wiejskiej w Polsce. Działania Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi na rzecz wsparcia turystyki wiejskiej i agroturystyki w Polsce. Plan działania Zespołu ds. Turystyki Wiejskiej.</p> <p><u>Drugie posiedzenie:</u> Działania Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi na rzecz wsparcia turystyki wiejskiej i agroturystyki w Polsce w roku 2020. Wyzwania stojące przed turystyką wiejską w Polsce w dobie pandemii. Udział gospodarstw agroturystycznych w realizacji Polskiego Bonu Turystycznego. Planowane działania Ministerstwa RiRW na rzecz turystyki wiejskiej i agroturystyki na 2021 r.</p>
Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	Zgodnie zarządzeniem w sprawie powołania Komitetu Monitorującego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, Komitet wspiera instytucję zarządzającą Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w procesie monitorowania, wdrażania i zarządzania Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, zwanym dalej „Programem”, w szczególności: 1) bada wszelkie kwestie, które wpływają na realizację Programu; 2) dokonuje przeglądu wdrażania Programu i postępów w realizacji założonych celów, w tym	1 posiedzenie oraz 4 razy podjęcie uchwał w trybie obiegowym	3 września 2020 r. odbyło się posiedzenie Komitetu Monitorującego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (KM PROW), w formie wideokonferencji z wykorzystaniem aplikacji MS Teams, podczas którego podjęto uchwały w sprawie zmian Regulaminu Komitetu Monitorującego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, w sprawie zatwierdzenia Roczego sprawozdania z wdrażania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 za 2019 rok oraz w sprawie zmiany Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Przedstawiono również informacje na temat stanu realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 wraz z omówieniem stopnia wykonania zasady n+3.

	<p>wnioski z przeglądu jego wyników;</p> <p>3) analizuje roczne sprawozdania z realizacji Programu i zatwierdza je przed wysłaniem do Komisji Europejskiej;</p> <p>4) uczestniczy w realizacji zadań w zakresie ewaluacji poprzez:</p> <p>a) identyfikowanie i rekomendowanie obszarów badawczych,</p> <p>b) zapoznanie się z okresowymi planami ewaluacji,</p> <p>c) zapoznanie się z wynikami ewaluacji, w szczególności z wnioskami i rekomendacjami oraz postępami w ich realizacji;</p> <p>5) konsultuje i wydaje opinię na temat kryteriów wyboru operacji;</p> <p>6) opiniuje kryteria wyboru strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność;</p> <p>7) konsultuje zmiany Programu zaproponowane przez instytucję zarządzającą;</p> <p>8) przedstawia instytucji zarządzającej zalecenia dotyczące wdrażania Programu oraz monitoruje działania podjęte przez instytucję zarządzającą w następstwie zgłoszonych zaleceń;</p> <p>9) współpracuje z Krajową Siecią Obszarów Wiejskich w celu wymiany informacji o realizacji Programu;</p>		<p>9.03.2020 r. rozpatrzenie w procedurze pisemnej drogą mailową uchwał:</p> <p>- Nr 164 w sprawie zmian Planu finansowego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020;</p> <p>- Nr 165 w sprawie zmian „Planu finansowego” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020;</p> <p>- Nr 166 w sprawie zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020;</p> <p>- Nr 167 w sprawie zmian w działaniu M05 „Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęski żywiołowych i katastrof oraz wprowadzenie odpowiednich środków zapobiegawczych” w poddziałaniu 5.1 „Inwestycje w działania zapobiegawcze, których celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof” w typie „Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020;</p> <p>- Nr 168 w sprawie zmian w działaniu M06 „Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej”, w poddziałaniu 6.4 „Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej”, w typie operacji „Rozwój przedsiębiorczości – rozwój usług rolniczych” Programu</p>
--	--	--	---

	<p>10) zapoznaje się z postępami w realizacji strategii komunikacyjnej oraz z planowanymi do przeprowadzenia działaniami informacyjnymi i promocyjnymi;</p> <p>11) analizuje i monitoruje działania mające na celu zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla beneficjentów oraz przedkłada propozycje działań w tym zakresie.</p>	<p>Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020;</p> <p>- Nr 169 w sprawie zmian w działaniu M19 „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER (RLKS – rozwój lokalny kierowany przez społeczność)”, w poddziałaniu 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”, w typie operacji „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020. Wyznaczony termin głosowania - do dnia 24.03.2020 r.</p> <p>01.06.2020 r. rozpatrzenie w procedurze pisemnej drogą mailową uchwał:</p> <p>- Nr 170 w sprawie dodania nowego działania M21 - Wyjątkowa tymczasowa pomoc na rzecz rolników i MŚP działających w sektorze przetwórstwa, wprowadzania do obrotu lub rozwoju produktów rolnych, którzy zostali najciężej dotknięci kryzysem związanym z COVID-19 (art. 39b) do Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.</p> <p>- Nr 171 w sprawie zmian w działaniu M16 „Współpraca”, w poddziałaniu 16.1 „Wsparcie tworzenia i działania grup operacyjnych EPI na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa”, w typie operacji „Współpraca w ramach grup EPI” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.</p>
--	---	--

		<p>- Nr 172 w sprawie zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.</p> <p>- Nr 173 w sprawie zmian Planu finansowego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.</p> <p>- Nr 174 w sprawie zmian Planu finansowego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020. Wyznaczony został termin głosowania do dnia 09.06.2020 r.</p> <p>29.06.2020 r. rozpatrzenie w procedurze pisemnej drogą mailową uchwał:</p> <p>- Nr 175 w sprawie uchylenia Uchwały Nr 170 Komitetu Monitorującego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie dodania nowego działania M21 - Wyjątkowa tymczasowa pomoc na rzecz rolników i MŚP działających w sektorze przetwórstwa, wprowadzania do obrotu lub rozwoju produktów rolnych, którzy zostali najciężej dotknięci kryzysem związanym z COVID-19 (art. 39b) do Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz Uchwały Nr 173 Komitetu Monitorującego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie zmian Planu finansowego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.</p> <p>- Nr 176 w sprawie dodania nowego działania M21 - Wyjątkowe tymczasowe wsparcie dla rolników i MŚP szczególnie dotkniętych kryzysem związanym z COVID-19 (art.</p>
--	--	---

			<p>39b) do Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.</p> <p>- Nr 177 w sprawie zmian Planu finansowego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020. Wyznaczony termin głosowania - do dnia 02.07.2020 r.</p> <p>04.11.2020 r. rozpatrzenie w procedurze pisemnej drogą mailową, projektu uchwały w sprawie kryteriów wyboru operacji zaproponowanych w działaniu M16 „Współpraca”, w poddziałaniu „Wsparcie tworzenia i działania grup operacyjnych EPI na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa”, w typie operacji „Współpraca w ramach grup EPI”, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020. Wyznaczony termin głosowania - do dnia 09.11.2020 r.</p>
Grupa Tematyczna do spraw podejścia LEADER	Grupa tematyczna działa przy Grupie roboczej ds. KSOW jako łącznik pomiędzy wszystkimi podmiotami zaangażowanymi we wdrażanie LEADER – z Instytucją Zarządzającą, z jednostkami wdrażającymi oraz społecznościami lokalnymi reprezentowanymi poprzez lokalne grupy działania i lokalne grupy rybackie.	3	<p>Tematyka XIV posiedzenia z 20 marca 2020 r. - formuła wideokonferencji</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Aktualizacja informacji o stanie prac nad projektem rozporządzenia MRiRW w zakresie poddziałania 19.3 PROW 2014-2020;</li> <li>2. Wyłonienie spośród członków GTL osób, które wezmą udział w pracach nad kształtem interwencji Smart Villages;</li> <li>3. „Zarys interwencji LEADER w ramach Krajowego Planu Strategicznego na lata 2021-2027” – prezentacja założeń oraz wypełnianie przez uczestników posiedzenia ankiet potrzebnych przy programowaniu założeń LEADER-a w okresie 2021-2027;</li> <li>4. Informacja na temat planowanych zmian związanych z Covid-19, w szczególności zaleceń MRiRW dotyczących m.in. naborów wniosków</li> </ol>

		<p>w konkursach, oceny wskaźników, analizy kamieni milowych, współpracy pomiędzy samorządami województw a LGD, sytuacji beneficjentów oraz możliwości korzystania z przepisów o sile wyższej.</p> <p>Tematyka XV posiedzenia z 7 lipca 2020 r.- formuła wideokonferencji</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Usprawnienie komunikacji pomiędzy lokalnymi grupami działania a samorządami województw i MRiRW;</li> <li>2. Sieciowanie lokalnych grup działania w ramach programowania nowej sieci WPR</li> <li>3. Znaczenie współpracy oraz miejsce dla LEADERa, dla lgd w nowym układzie regionalnym, ogólnokrajowym i europejskim;</li> <li>4. Założenia do zmian rozporządzenia dla poddziałania 19.2 oraz zaktualizowane informacje o stanie prac nad projektem rozporządzenia MRiRW w zakresie poddziałania 19.3 w ramach PROW 2014-2020;</li> <li>5. Zmiany w ustawie PROW dotyczące bezpośrednio kwestii LEADERa w specrozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 3 lipca 2020 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach niektórych działań i poddziałań objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2;</li> <li>6. Informacje o operacjach lokalnych grup działania z konkursu 4/2020 przyjętych do realizacji w Planie Operacyjnym KSOW na lata 2020-2021;</li> </ol>
--	--	--

			<p>7. Doświadczenia Świętokrzyskiej Sieci LGD z ewaluacji midterm przeprowadzonej przez podmiot zewnętrzny.</p> <p>Tematyka XVI posiedzenia z 20 listopada 2020 r.- formuła wideokonferencji</p> <p>1.Kluczowe kierunki dla LEADER'a w odniesieniu do okresu przejściowego na lata 2021-2023;</p> <p>2.Omówienie wątpliwości wynikających ze zmiany rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”.</p>
Grupa robocza ds. współpracy EPI w Planie Strategicznym	Celem grupy jest analiza i ocena propozycji interwencji „Współpraca”, przy wykorzystaniu wiedzy i doświadczenia przedstawicieli podmiotów/instytucji działających na rzecz rozwoju obszarów wiejskich oraz działania Współpraca w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020.	1	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Omówienie propozycji KE w zakresie Planu Strategicznego WPR 2021-2027.</li> <li>2. Omówienie potrzeb w obszarze Celu: zwiększenie zorientowania na rynek i konkurencyjności, w tym: większe ukierunkowanie na badania naukowe, technologię i cyfryzację, realizowanych poprzez działanie Współpraca EPI.</li> <li>3. Omówienie działania Współpraca EPI.</li> </ol>

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zostało zaproszone do udziału w grupie roboczej dot. rolnictwa i leśnictwa w ramach projektu „Zeroemisyjna Polska 2050. Szansa dla gospodarki i klimatu”, realizowanego przez WWF. Celem projektu było poszukiwanie odpowiedzi na pytania dot. kluczowych wyzwań, ale też i szans stojących przed krajową gospodarką w kontekście dążenia do neutralności klimatycznej. W spotkaniach reprezentowane były różne środowiska (eksperti (IUNG, IZ), biznes, organizacje pozarządowe oraz przedstawiciele sektora publicznego - Ministerstwo Środowiska, KOBIZE), by móc przeprowadzić konstruktywną dyskusję. Został opublikowany raport „Zeroemisyjna Polska 2050”, część rolnicza tego raportu to efekt prac ww. grupy roboczej.

Odbyło się także 1 spotkanie online „Rolnictwo przyjazne człowiekowi i klimatowi”, na którym



zaprezentowano nowy raport Koalicji Klimatycznej „Wpływ zmian klimatu na bezpieczeństwo żywnościowe Polski”.

Ponadto, funkcjonuje **Porozumienie Rolnicze**, stanowiące instytucjonalną platformę porozumienia i dialogu. Porozumienie Rolnicze powstało z inicjatywy przedstawicieli organizacji rolniczych. W ramach PR funkcjonowały poniższe zespoły tematyczne, które odbyły szereg spotkań:

- *Zespół ds. odbudowy suwerenności paszowej i ograniczenia GMO* – tematyka posiedzeń: Omówienie zagadnień towarzyszących bieżącej sytuacji na rynku pasz w kontekście zbliżającego się terminu wprowadzenia zakazu stosowania GMO w produkcji pasz; Wypracowanie rekomendacji dla Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w związku ze zbliżającym się terminem wprowadzenia zakazu stosowania GMO w paszach; ilość spotkań - 1.

- *Zespół ds. biogospodarki* - tematyka posiedzeń: Zagadnienia zdefiniowane w bloku tematycznym III. ENERGIA ODNAWIALNA:

- aktualna sytuacja biogazowni rolniczych oraz główne bariery rozwoju rynku biogazowego i biometanowego w Polsce;
- biometan na cele transportowe w kontekście realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego;
- bieżące prace MRiRW w zakresie rozwoju sektora biogazu rolniczego i udrożnienia produkcji biometanu;

Założenia projektu programu wieloletniego w obszarze „Efektywne wykorzystanie zasobów odnawialnych do rozwoju biogospodarki, w tym energetyki rozproszonej”; propozycje tematów badawczych; ilość spotkań - 2.

- *Zespół ds. stabilizacji i wsparcia rynku mięsa wołowego* – tematyka posiedzeń: Zaplanowano 1. czytanie w Sejmie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz niektórych innych ustaw; Podczas posiedzenia odczytano projekt stanowiska Zespołu, w którym został wyrażony sprzeciw wobec proponowanych zmian w ww. projekcie ustawy. W projekcie zaproponowano m.in. ograniczenie uboju religijnego; ilość spotkań - 1.

- *Zespół ds. infrastruktury obszarów wiejskich* – tematyka spotkań: w 2020 r. nie odbywały się posiedzenia Zespołu.

- *Zespół ds. gospodarki wodą, zasobami i glebą* – tematyka spotkań: w 2020 r. nie odbywały się posiedzenia Zespołu.

- *Zespół ds. stabilizacji rynku owoców i warzyw* – tematyka spotkań: Bieżąca sytuacja na rynku owoców i warzyw; Stan prac nad zmianą ustawy o organizacji niektórych rynków rolnych oraz ustawy o nieuczciwym wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi; Kwestie dotyczące zorganizowania sektora owoców i warzyw oraz jego znaczenie w kontekście możliwości pozyskiwania wsparcia UE i poprawy konkurencyjności branży; ilość posiedzeń - 1.

- *Zespół ds. odbudowy rolnictwa na obszarach górskich* – tematyka spotkań: Prace prowadzone w resorcie w zakresie łagodzenia skutków COVID-19 – w odniesieniu do tematyki górskiej - interwencja

w ramach PROW 2014-2020; Omówienie tematów prac Instytutów naukowych wzmacniających rozwój rolnictwa górskiego oraz planów na 2021 r.; Omówienie najważniejszych wyzwań stojących przed górskimi sektorami rolnymi, które wynikają ze strategii: „Od pola do stołu” oraz „Bioróżnorodności”; Omówienie postulatów ukierunkowania polityki rolnej na problemy rolnictwa górskiego, w tym a) dostosowywanie do realiów górskich limitów wsparcia w ramach płatności powiązanych, b) uwzględnienie w ramach WPR wsparcia dla koni, c) powiązanie płatności obszarowych z odpowiednią obsadą zwierząt na TUZ, d) rozwój wypasu kulturowego, e) wsparcie dobrostanu dla kóz, f) łagodzenie skutków strat w rolnictwie górskim powodowanych przez dziką zwierzynę (jelenie, łosie, wilki, inne), g) zwiększenie retencji wodnej na obszarach górskich - spowolnienie odpływu, nawodnienia, h) wspieranie agroturystyki w połączeniu z produktami góorskimi, i) utworzenie obiektów demonstracyjnych nowoczesnych technologii rolnictwa górskiego (Centrum); ilość spotkań - 1 .

- *Zespół ds. wysokiej jakości żywności* – tematyka spotkań: w 2020 r. prezydium zespołu do spraw *Wysokiej Jakości Żywności* nie wystąpiło z prośbą o zwołanie posiedzenia. Jednocześnie w ramach prac zespołu w 2019 r. zorganizowano 3 spotkania, w ramach których prezydium zespołu wypracowało i ujednotociło *Rekomendacje Zespołu ds. Wysokiej Jakości*, które zostały przekazane Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

- *Zespół ds. stabilizacji i wsparcia rynku chmielu, tytoniu, roślin strączkowych, nasiennictwa* - tematyka spotkań: Podsumowanie dotychczasowych prac Zespołu; Bieżąca sytuacja na rynkach; Programowanie przyszłej perspektywy WPR – stan prac w zakresie interwencji sektorowych; ilość spotkań - 1.

Podzespół ds. chmielu - tematyka spotkań: Sytuacja na rynku chmielu w Polsce, w tym możliwości zwiększenia:

- wykorzystania polskiego chmielu przez poszczególne browary działające w Polsce,
- potencjału produkcyjnego sektora uprawy chmielu w kraju.

Działania, jakie dotychczas zostały podjęte przez uczestników rynku w celu zwiększenia zapotrzebowania na polski chmiel; Planowane działania w ww. zakresie; ilość spotkań - 2.

- *Zespół ds. stabilizacji i wsparcia rynku mięsa wieprzowego* – tematyka spotkań: Stan realizacji przez MRiRW wniosków Zespołu, wypracowanych na ostatnim jego posiedzeniu; Aktualna sytuacja na rynku trzody chlewnej; Propozycje zaproponowanej przez MRiRW pomocy dla producentów trzody chlewnej, dotkniętych kryzysem w związku z COVID-19; ilość spotkań - 1.

- *Zespół ds. Drobiarstwa* – tematyka spotkań: Przygotowano stanowiska Zespołu wobec nowelizacji ustawy o ochronie zwierząt; Ubezpieczenia dotyczące branży drobiarskiej; ilość spotkań - 2.

## Priorytetowe zadania publiczne

W zakresie zadania INSTYTUCJE, ADMINISTRACJA, PROGRAMOWANIE I FINANSOWANIE – sprawne i efektywne funkcjonowanie administracji publicznej, instytucji i organizacji działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich, racjonalne programowanie i zapewnienie finansowania, zaliczanego do *Priorytetowych zadań publicznych*, w 2020 r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi udzielił Krajowej Radzie Izb Rolniczych dotacji celowej przeznaczonej na dofinansowanie kosztów związanych z uczestnictwem niektórych organizacji rolniczych w ponadnarodowych organizacjach rolniczych

reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej w wysokości 4,5 mln zł. Ze środków dotacji celowej została wsparta działalność na forum ponadnarodowym 10 organizacji rolniczych: Krajowej Rady Izb Rolniczych, Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych, NSZZ RI „Solidarność”, Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników, Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna”, Związku Zawodowego Rolnictwa SAMOOBRONA, Krajowego Zrzeszenia Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych, Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego, Federacji Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych oraz Związku Młodzieży Wiejskiej.

Dotacja obejmowała dofinansowanie składek członkowskich, kosztów obsługi w języku polskim prac w ponadnarodowych organizacjach rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej, kosztów uczestnictwa w konferencjach, kongresach, posiedzeniach organów i grup roboczych ponadnarodowych organizacji rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej oraz kosztów funkcjonowania prowadzonego przez Krajową Radę Izb Rolniczych biura w Brukseli, obsługującego izby rolnicze oraz organizacje rolnicze w zakresie ich uczestnictwa w Komitecie Rolniczych Organizacji Zawodowych (COPA) oraz w Głównym Komitecie Spółdzielczości Rolniczej (COGECA).

W zakresie zadania WSPÓLNA POLITYKA ROLNA I WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA oraz ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH wpisywały się następujące działania Departamentu Klimatu i Środowiska:

- konsultowanie projektów aktów normatywnych opracowywanych w MRiRW,
- zorganizowanie spotkania (MRiRW, online), z udziałem przedstawicieli strony społecznej.

Podczas spotkania wspólnie omawiano propozycje kształtu przyszłych interwencji rolno-środowiskowo-klimatycznych (wieloletnie pasy kwietne, pakiety przyrodnicze) w ramach PS WPR 2021-2027.

W zakresie zadania WSPÓLNA POLITYKA ROLNA I WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA, OPŁACALNA PRODUKCJA ROLNA ORAZ BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI oraz ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH wpisywały się działania Departamentu Płatności Obszarowych, dotyczące organizowanych przez Departament spotkań oraz prowadzonych konsultacji publicznych projektowanych aktów prawnych (dotyczących realizacji płatności bezpośrednich oraz wybranych działań PROW).

Należy podkreślić, że płatności bezpośrednie w ramach I filaru WPR pozwalają na utrzymanie stabilności dochodów rolników w warunkach zmieniającej się koniunktury gospodarczej. Przyczyniają się także do produkcji dóbr publicznych, pozwalają na utrzymanie względnie niskich cen żywności spełniającej wysokie wymagania jakościowe i zapewniają Unii Europejskiej bezpieczeństwo żywnościowe. W Polsce każdego roku o płatności bezpośrednie ubiega się ponad 1,3 mln rolników.

Przygotowane w DPO w 2020 r. akty prawne miały na celu uregulowanie m.in. terminu składania wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich oraz niektórych płatności w ramach PROW (tj. działania Rolnictwo ekologiczne, działania Dobrostan zwierząt, płatności ONW), poziomu realizacji zaliczek ww. płatności oraz wysokości stawek płatności bezpośrednich, a także dodatkowe warunki przyznawania płatności do pomidorów.

Część rozwiązań prawnych na 2020 r. zaproponowano w związku z wystąpieniem pandemii Covid-19 oraz suszy. Przedłużenie o jeden miesiąc terminu składania wniosków było zgodne z oczekiwaniami organizacji rolniczych – dzięki tej zmianie rolnicy mieli więcej czasu na skompletowanie niezbędnej dokumentacji i wypełnienie wniosków. Również w 2020 r. zaproponowano, aby zaliczki na poczet płatności bezpośrednich były wypłacane w maksymalnej,

dopuszczonej przepisami UE wysokości (do 70%), z tytułu wszystkich rodzajów płatności. Takie podejście było zgodne z oczekiwaniami większości partnerów społecznych. Ogółem w ramach zaliczek (od 16 października do 30 listopada 2020 r.) wypłacono 10,409 mld zł.

Również zaproponowane zmiany w odniesieniu do płatności do pomidorów spotkały się z akceptacją ze strony organizacji rolniczych.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi w 2020 r. w ramach zadań realizowanych przez Departament Przetwórstwa i Rynków Rolnych polegała na przekazywaniu do opiniowania w ramach konsultacji społecznych opracowywanych projektów aktów prawnych oraz na udzielaniu odpowiedzi na wpływające pisma, wnioski i petycje w sprawach będących w zakresie kompetencji Departamentu. Jednocześnie w zakresie udzielania organizacjom pozarządowym pomocy w nawiązywaniu współpracy międzynarodowej, informowano organizacje branżowe sektora owoców i warzyw o możliwości wzięcia udziału przez zainteresowane podmioty w rozpoczętym przez USA postępowaniu, które może doprowadzić do nałożenia środków ochronnych w imporcie owoców jagodowych świeżych, schłodzonych lub mrożonych.

W 2020 r. podjęto działania legislacyjne dotyczące, m.in.:

- projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz niektórych innych ustaw;
- nowelizacji ustawy o ochronie zwierząt;
- projektu ustawy o zmianie ustawy o organizacji niektórych rynków rolnych oraz ustawy o nieuczciwym wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi;
- rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie zbieranych danych rynkowych;
- rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu wypłaty pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Podjęte działania legislacyjne dotyczyły w szczególności wzmacniania pozycji rolnika w łańcuchu dostaw żywności, w tym zwiększenie opłacalności produkcji.

## Inne formy współpracy

1. MRiRW przygotowuje co roku plan zagranicznych działań informacyjno-promocyjnych resortu. W związku z prowadzonymi działaniami w tym obszarze organizowane są spotkania z udziałem przedstawicieli poszczególnych branż sektora rolno-spożywczego, pracowników placówek dyplomatycznych RP, zagranicznych biur handlowych Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu (PAIH), Głównego Inspektoratu Weterynarii (GIW), Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORiN) oraz KOWR. Celem tych spotkań jest przekazywanie informacji o bieżącej polityce promocyjnej w sektorze rolno-spożywczym, wybranych kierunkach działań oraz priorytetowych rynkach zbytu polskich produktów żywnościowych. Spotkania te stanowią platformę wymiany informacji na temat bieżących i aktualnych działań oraz propozycji uzupełnienia zaplanowanych działań do realizacji. Ponadto podczas spotkań wskazywane są rynki priorytetowe, na których poszczególne branże podejmują działania promocyjne lub oczekują wsparcia. W 2020 r. resort rolnictwa przy współudziale przedstawicieli GIW, PIORiN, KOWR oraz zagranicznych biur PAIH zorganizował następujące spotkania on-line:

- a) w dniu 12 listopada 2020 r. z udziałem największych organizacji skupiających producentów sektora wołowego;
- b) w dniu 18 listopada 2020 r. z przedstawicielami sektora wołowiny oraz przedstawicielami Ambasady RP w Tokio;
- c) w dniu 3 grudnia 2020 r. z udziałem przedstawicieli największych organizacji sektora owocowo-warzywnego;
- d) w dniu 15 grudnia 2020 r. z udziałem przedstawicieli branży drobiarskiej;
- e) w dniu 16 grudnia 2020 r. z udziałem przedstawicieli branży grzybiarskiej;
- f) w dniu 18 grudnia 2020 r. z udziałem przedstawicieli największych organizacji branżowych sektora wieprzowego;
- g) w dniu 22 grudnia 2020 r. z udziałem przedstawicieli branży owocowo-warzywnej oraz przedstawicieli Ambasady RP w Bukareszcie.

W efekcie przeprowadzonych spotkań uzyskano m.in. informacje na temat aktualnych potrzeb poszczególnych branż, prowadzonych przez nie działań promocyjnych na rynkach uznawanych za perspektywiczne oraz pól i obszarów współpracy.

2. MRiRW organizuje każdego roku spotkania z korpusem dyplomatycznym. W przygotowania zaangażowane są organizacje branżowe sektora rolno-spożywczego. Przedstawiciele organizacji także uczestniczą w spotkaniu, podczas którego mają okazję zaprezentować swoje produkty i nawiązać kontakty z przedstawicielami korpusu dyplomatycznego akredytowanymi w Polsce i odpowiedzialnymi za kwestie rolne bądź handlowe.

3. MRiRW bierze udział m.in. w działaniach wspierających nawiązywanie współpracy międzynarodowej przez organizacje branżowe sektora rolno-spożywczego. Celem tych działań jest:

- a. dywersyfikacja obecnych kierunków polskiego eksportu i otwieranie nowych rynków zbytu albo asortymentowego poszerzania istniejących możliwości eksportowych na częściowo otwartych rynkach. Zadania z tego zakresu są realizowane m.in. poprzez:
  - promowanie rozwoju międzynarodowych kontaktów biznesowych między organizacjami branżowymi sektora rolno-spożywczego;
  - przedstawianie, w rozmowach z partnerami zagranicznymi, polskich postulatów w zakresie dostępu do rynku, zgłaszanych przez organizacje branżowe sektora rolno-spożywczego;
- b. rozpowszechnianie informacji na temat stanu negocjacji umów handlowych, wykorzystania możliwości wynikających z umów handlowych i działań organizacji międzynarodowych oraz zmian w warunkach handlu z istotnymi partnerami z punktu widzenia polskiego eksportu rolno-spożywczego.

4. W ramach mechanizmu wspierania udziału polskich organizacji rolniczych w strukturach ponadnarodowych organizacjach rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej przed posiedzeniami gremiów tych struktur, organizowane są w kraju spotkania uzgodnieniowe z udziałem przedstawicieli organizacji rolniczych i Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, celem przedyskutowania zaproponowanych w agendach tematów i wypracowania wspólnych stanowisk, które następnie prezentowane są przez polskie organizacje rolnicze podczas ww. spotkań. Konsultacje te stanowią merytoryczne wsparcie dla tych

organizacji. Ze względu na sytuację epidemiczną uzgodnienia odbywały się drogą elektroniczną poprzez odniesienie się MRiRW do poszczególnych zagadnień.

## Podsumowanie

Rok 2020 był trzecim rokiem funkcjonowania Programu współpracy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z organizacjami pozarządowymi.

Pomimo trudnej sytuacji epidemicznej, nieznannej wcześniej w praktyce działania instytucji państwowych, spotkania z udziałem organizacji pozarządowych odbywały się bez przeszkód, przy wykorzystaniu środków zdalnego porozumiewania się - online.

Dzięki temu możliwe było skonsultowanie w 2020 roku szeregu istotnych projektów i dokumentów.

Z udziałem organizacji pozarządowych zorganizowano także liczne warsztaty, seminaria, konferencje, szkolenia. Bez perturbacji funkcjonowały również organy pomocnicze Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, które omawiały na bieżąco aktualne problemy i zagadnienia.

Ilość spotkań i wydarzeń z udziałem organizacji pozarządowych wskazuje na otwartość MRiRW na współpracę z tymi organizacjami. To przyczyna, dla której Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi w roku 2020 objął patronatem honorowym blisko 50 różnego rodzaju wydarzeń.

MRiRW prowadziło również inne formy współpracy z organizacjami, do których zaliczają się: przygotowanie planu zagranicznych działań informacyjno-promocyjnych (organizacja spotkań); organizacja spotkania z korpusem dyplomatycznym; udział m.in. w działaniach wspierających nawiązywanie współpracy międzynarodowej przez organizacje branżowe sektora rolno-spożywczego; wspieranie udziału polskich organizacji rolniczych w strukturach ponadnarodowych organizacjach rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej przed posiedzeniami gremiów tych struktur.

Departamentem koordynującym współpracę z organizacjami pozarządowymi jest Departament Oświaty i Polityki Społecznej Wsi (poprzednio Departament Spraw Społecznych i Oświaty Rolniczej).